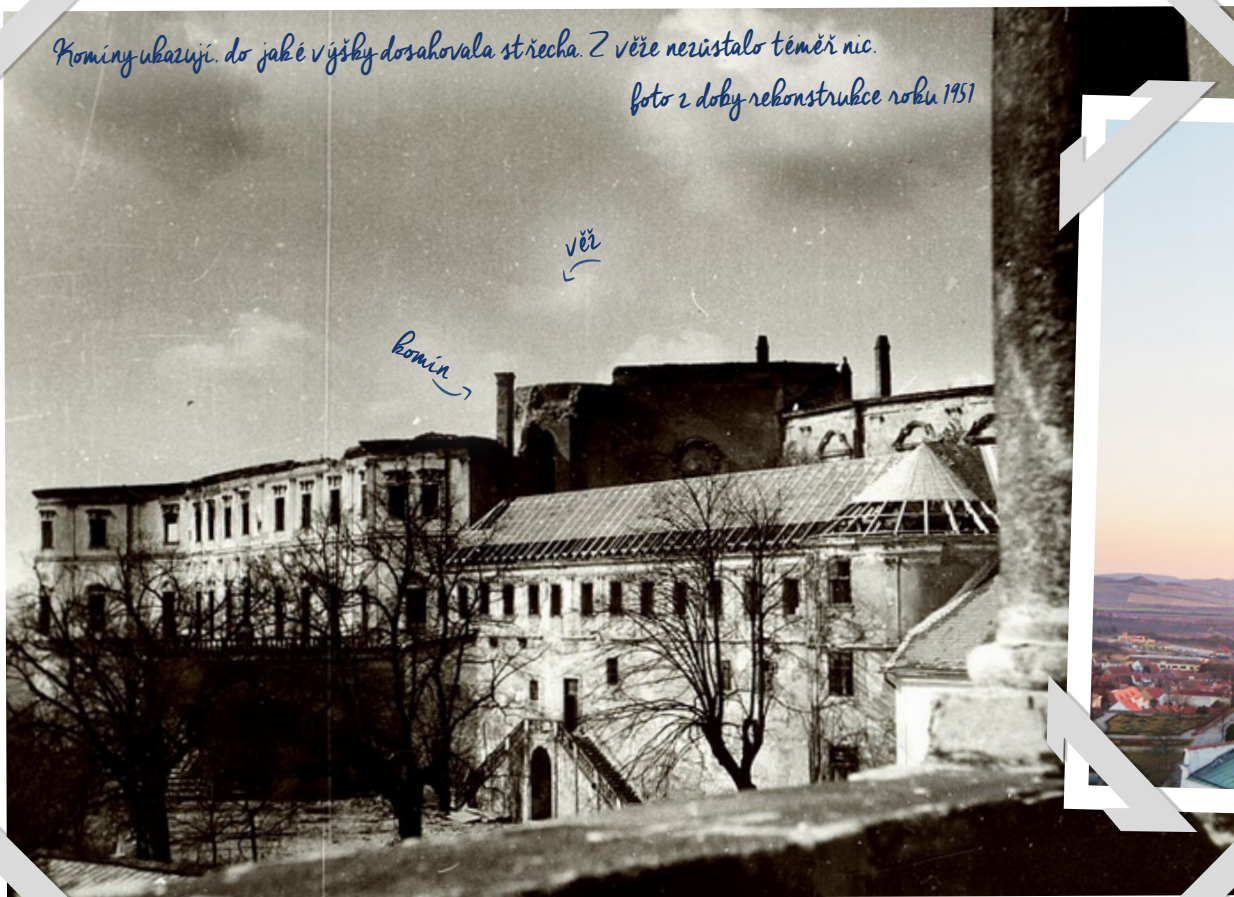

Proč máme v Mikulově ulici 22. dubna?

Co se v tento den - v neděli 22. dubna - přesně před 75 lety událo v Mikulově? Věřte, že toho bylo opravdu hodně.

Komíny ukazují, do jaké výšky dosahovala střecha. Z věže nezůstalo téměř nic.
foto z doby rekonstrukce roku 1951

Zámek a Regionální muzeum v roce 2019

Vraťme se do nedělního dopoledne 22. dubna 1945. Lidé se scházejí do kostela sv. Václava na bohoslužbu. Z Mikulova v posledních dnech uteklo 2000 německých obyvatel a štáb NSDAP. Ten odešel 21. dubna. Zůstali jen poslední vojáci, kteří měli „vyklidit“ město. Sovětská armáda jim toto znemožnila. Na zámku zřídili kulometné hnízdo, v zahradě umístili protipancéřová děla. Až do tohoto okamžiku se jedná o události podložené důkazy. Co se dělo v průběhu několika hodin, není úplně jasné. **Jisté jsou ale dvě věci. Mikulov a jeho okolí bylo tohoto dne sovětskou armádou osvobozeno od nacistů. A vyhořel zámek...**

Podle svědků, kteří se raději ukryli do sklepů, začal zámek hořet kolem 11. hodiny. Největší ohniska požáru byla tam, kde se nacházely nejcennější sbírky. Proč neshořela vzácná knihovna, nevíme. Proč se v době, kdy byl na konci 2. sv. války jednou z nejvzácnějších komodit benzín, našly po zámku v místech největších požárů poházeny plechovky od benzínu? A slyšeli jste o tom, že nacisté dostali rozkazem při útěku zámek vyhodit do povětří? Nebo myslíte, že je reálnější, že zámek „omylem“ zasáhla ne zcela dobře organizovaná sovětská armáda? **Ztráty po požáru? Hlavně historické, vědecké a umělecké sbírky lehly popelem...**

Skalni brána po požáru, který v těchto místech nebyl tak mohutný jako v hlavní části zámku.

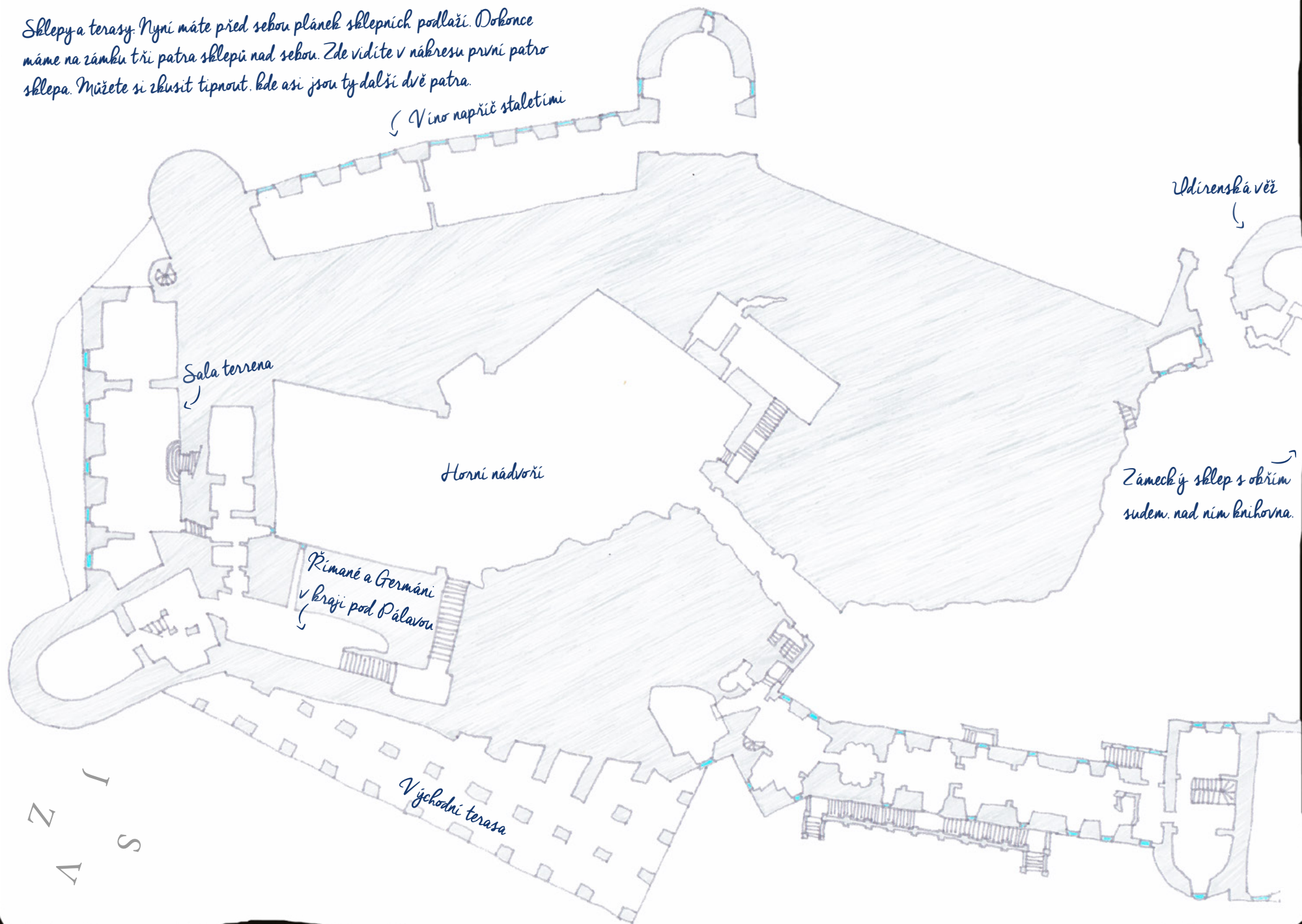
Skalni brána

Komu můžeme poděkovat za to, že se zámek opravil? Tento barokní skvost, rodové sídlo Dietrichsteinů po několik století, byl ve zvláštní situaci. Poslední majitel Alexandr Dietrichstein odešel s rodinou do bezpečí v zahraničí. Zámek zabrali nacisté, a ten se tak stal jejich „skladem“ nakradeného majetku z celé Evropy. To, že se zámek zrekonstruoval, je paradoxně zásluha komunistů a nových osídlenců pohraničí. Ti založili Spolek na obnovu mikulovského zámku. Velká část zásluh patří také Dr. Jüttnerovi, archeologovi

německé národnosti, žijícímu v Mikulově, který se později stal prvním ředitelem nově vzniklého muzea na zámku. Byl také jedním z prvních, kteří procházeli požářiště a snažili se zachránit vše, co bylo možné.

Sklepy a terasy: Nyní máte před sebou plánek sklepních podlaží. Dokonce máme na zámku tři patra sklepů nad sebou. Zde vidíte v nákresu první patro sklepa. Můžete si zkusit tipnout, kde asi jsou ty další dvě patra.

Vino napříč staletími

Vdírinská věž

Sala terrena

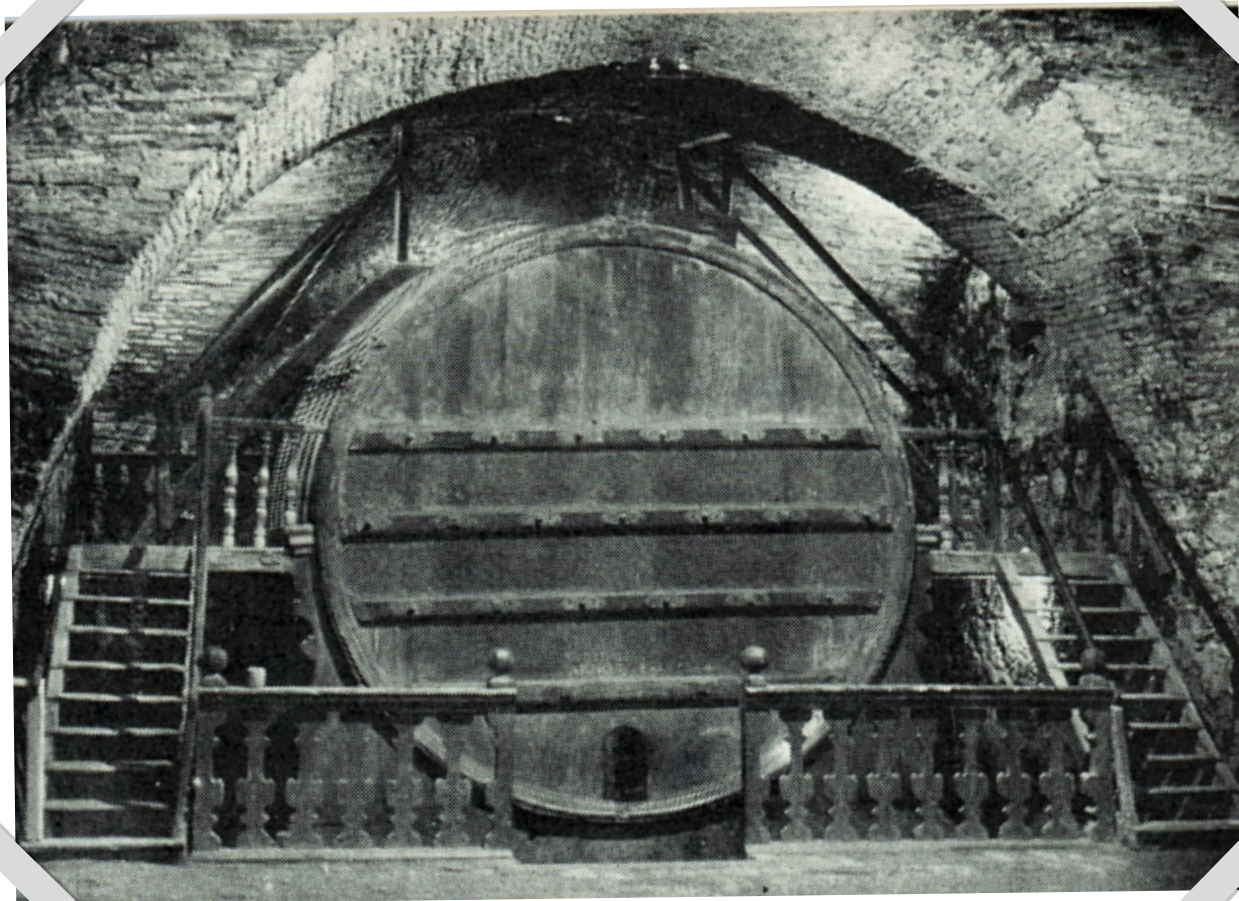
Horní nádvoří

Římané a Germáni
v křiži pod Pálavou

Východní terasa

Zámecký sklep s obřím
sudem, nad ním knihovna.

N
S
V
Z

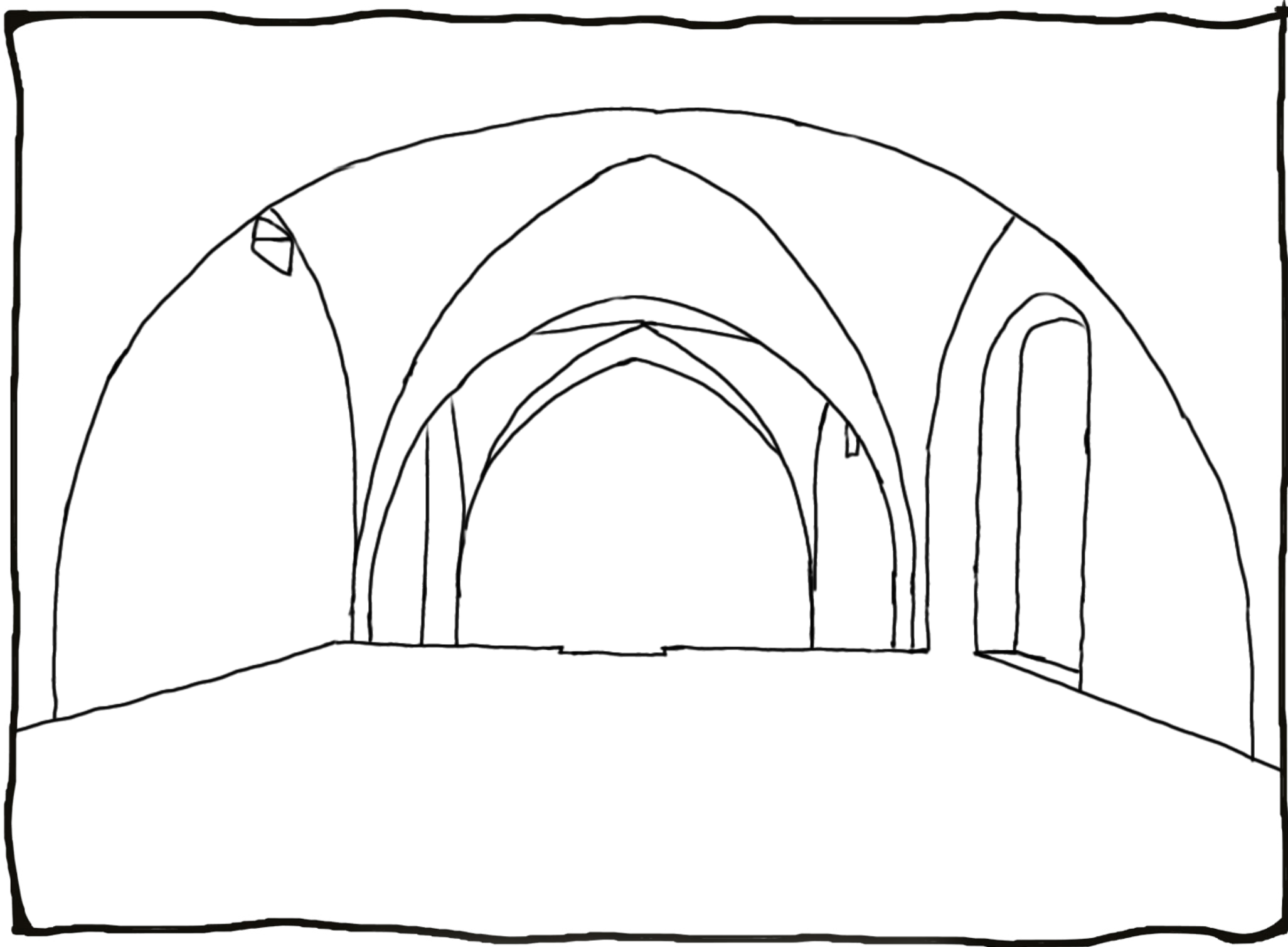
Ve sklepe naštěstí nehořelo. Snad ještě úžasnější než sud samotný jsou klenby, které již pamatují mnoho století.

Obří sud

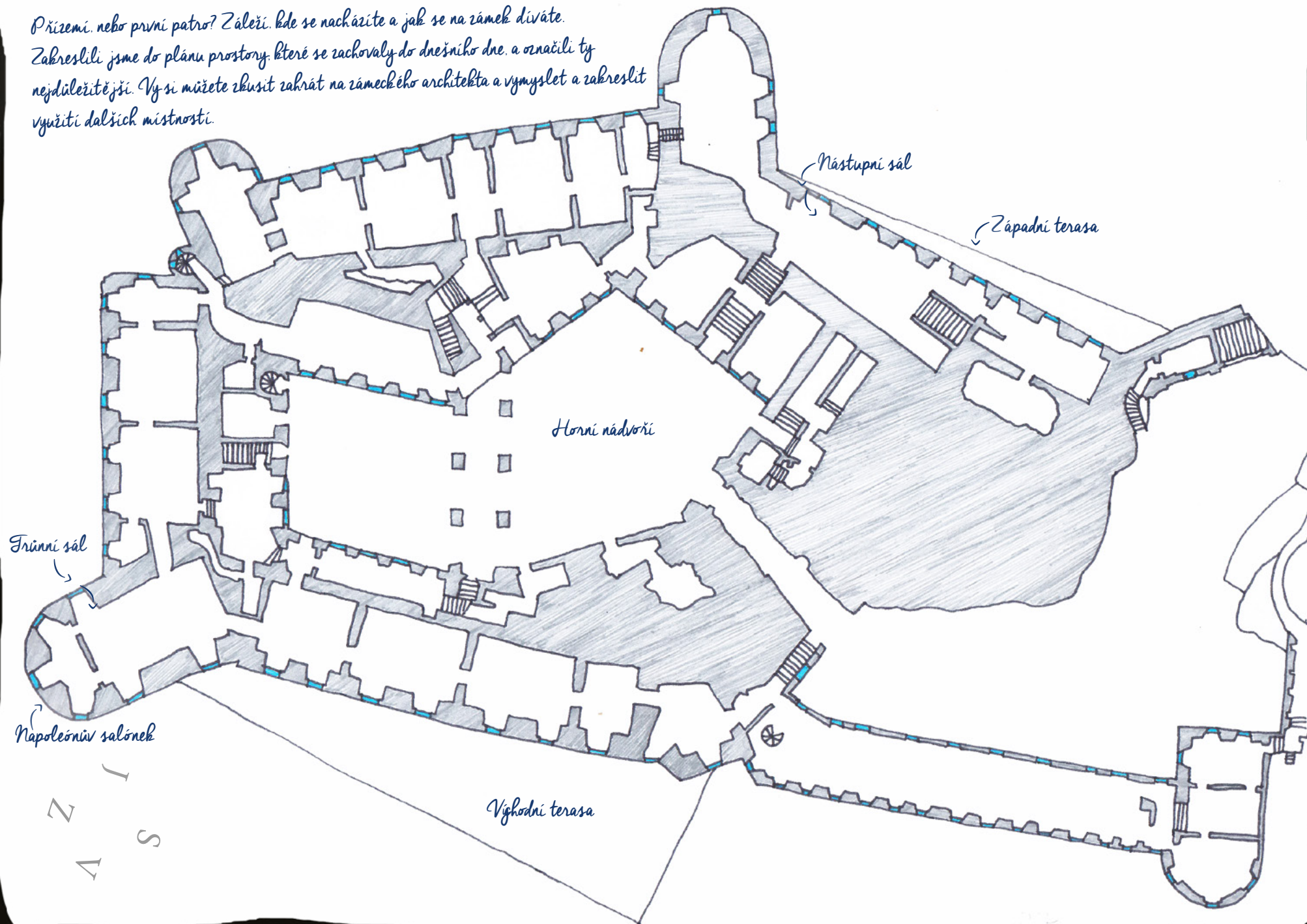
Roku 1643 nechal obří sud do zámecké sklepa zhotovit kníže Maxmilián II. Dietrichstein (1596-1655), aby do něj mohl vybírat desátkové víno od svých poddaných. Chtěl tak pomoci zbídačené ekonomice mikulovského panství v dobách končící třicetileté války. Sud, který váží 26 tun a pojme až 1014 hektolitřů, patří k nejstarším a největším sudům na víno v celé Evropě. (Rozměry: délka 6,2 m, největší průměr 5,2 m). Svému účelu sloužil necelých 50 let. Poté přišlo období neúrody a sud se rozeschl.

Ve sklepe pak zůstal zachován jako vzácná kuriozita, na kterou se přijížděli podívat hosté ze širokého okolí. Jedna z legend vypráví, že uvnitř sudu vyhrávala pro pobavení knížete zámecká kapela. Zámeckého sklepa se požár na konci druhé světové války nikterak nedotknul, a tak se tato významná památka dochovala do dnešních dnů ve své původní renesanční kráse.

Sklep bez vybavení. Zapojte svou fantazii a zkuste vymyslet a zakreslit, co by mu slušelo.

Přízemí, nebo první patro? Záleží, kde se nacházíte a jak se na zámek díváte.
Zakreslili jsme do plánu prostory, které se zachovaly do dnešního dne, a označili ty
nejdůležitější. Vy si můžete zkusit zahrát na zámekého architekta a vymyslet a zakreslit
využití dalších místností.

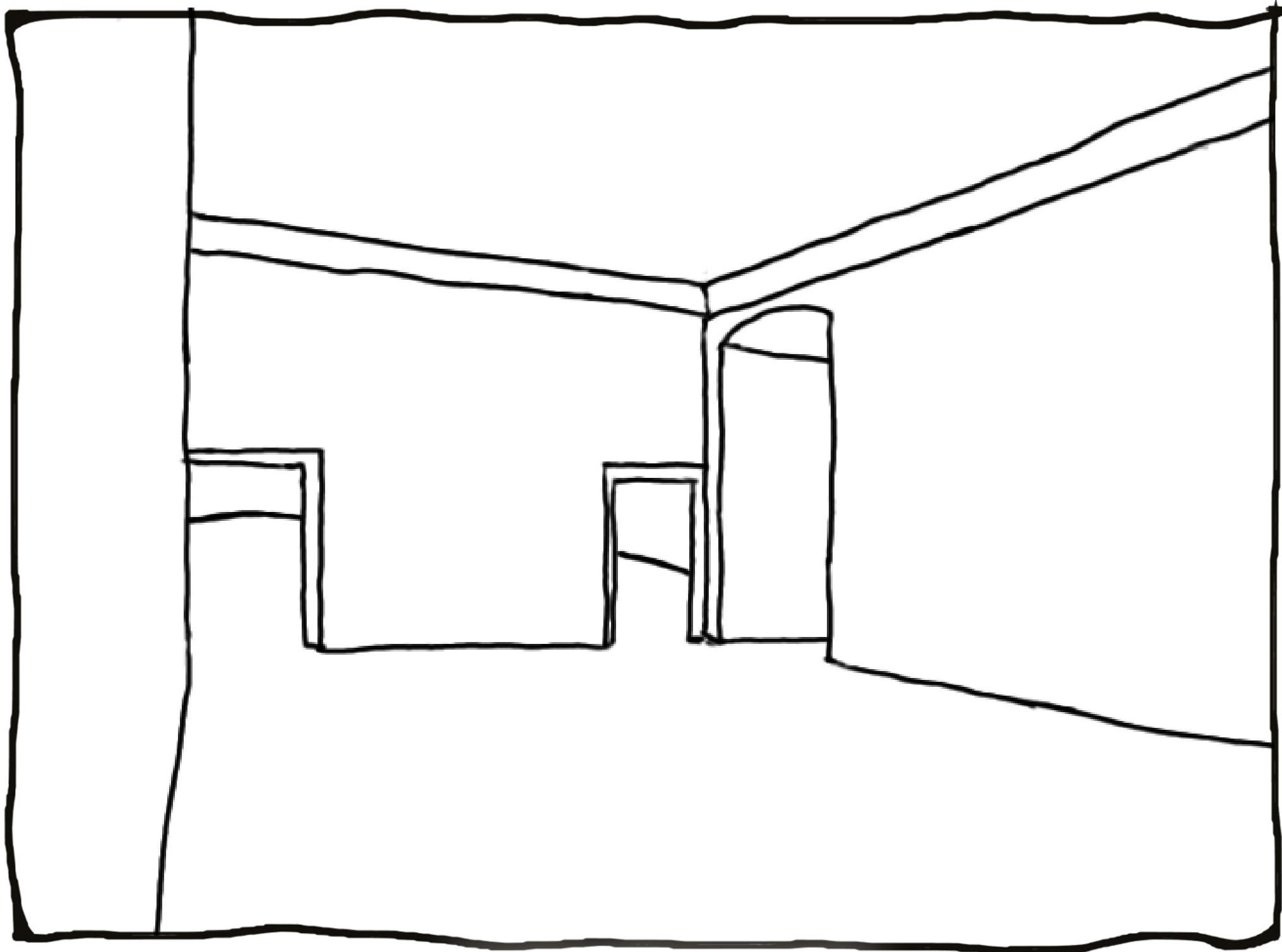
Trůnní sál před požárem a stav po požáru. Na větší fotografii vidíte propadlý strop. Působí to jako světlik, ale vědomě si, že nad sálem bylo ještě jedno patro a střecha.

Trůnní sál

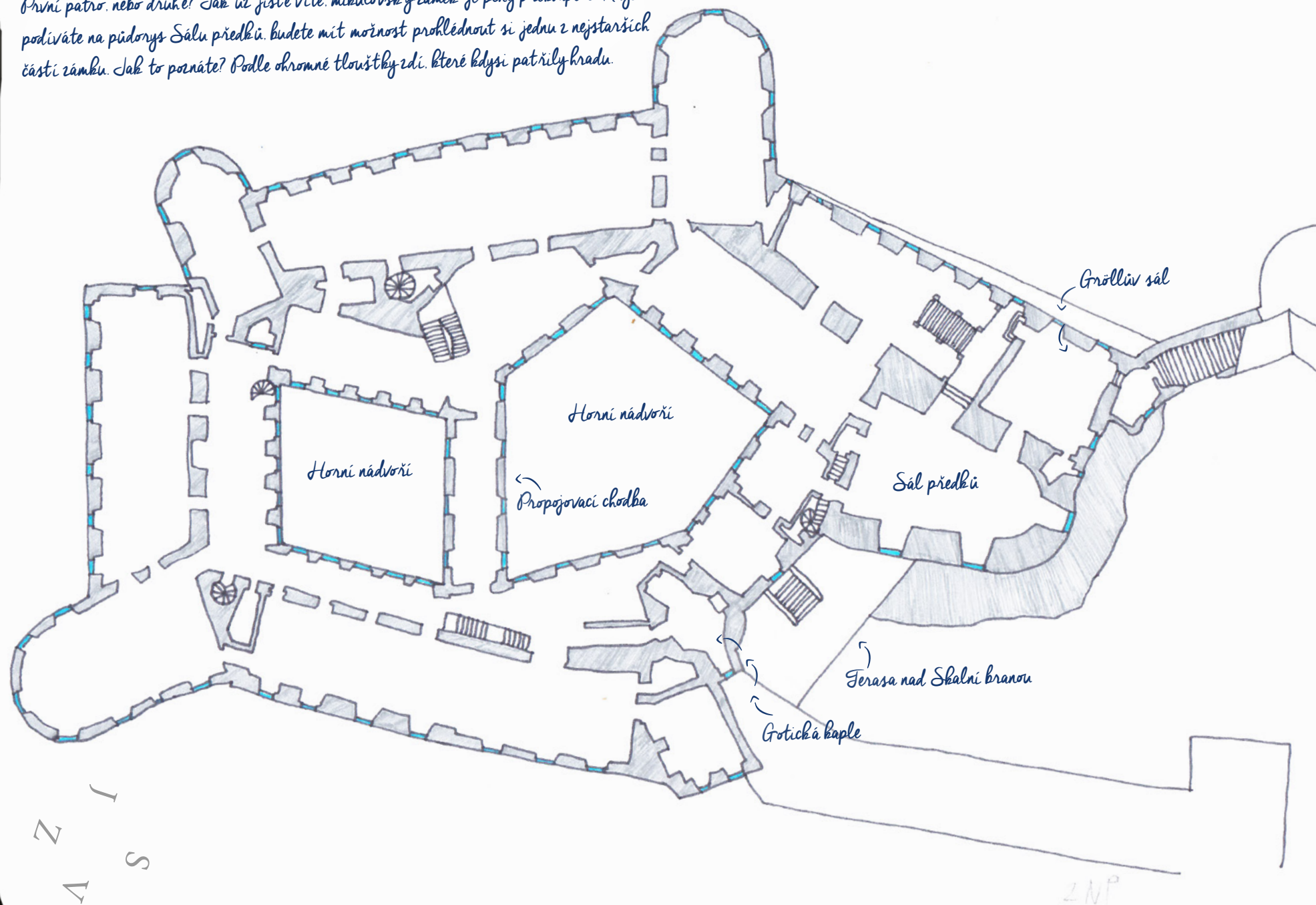
Jeden z nejkrásnějších sálů přízemí hlavní budovy zámku. Vrcholí jím východní, reprezentativní a společenské křídlo zámku. V sále byl pod baldachýnem umístěn trůn pro Marii Terezii, která zde při svých častých návštěvách Mikulova přijímala holdování urozených poddaných. Strop sálu byl zdoben bohatou zlacenou štukovou výzdobou, doplněnou rozměrnými malbami dietrichsteinských erbů. Stěny pokrývaly vzácné holandské tapiserie s mytologickými výjevy.

Výzdoba byla při obnově zámku v padesátých letech 20. století částečně obnovena podle dochované fotografické dokumentace pořízené ještě před požárem zámku na konci druhé světové války. V současné době sál představuje vstupní místnost Galerie Dietrichsteinů. Je zde prezentován příchod rodu do Mikulova a jeho nejvýznamnější členové.

Trünni sál bez trünnu. Jak byste si tuto místnost zařídili vy?

První patro, nebo druhé? Jak už jistě víte, mikulovský zámek je plný překvapení. Když se podíváte na půdorys Sálu předků, budete mít možnost prohlédnout si jednu z nejstarších částí zámku. Jak to poznáte? Podle ohromné tloušťky zdi, které kdysi patřily hradu.

Dnes Gajdošův sál. dříve Sál předků.

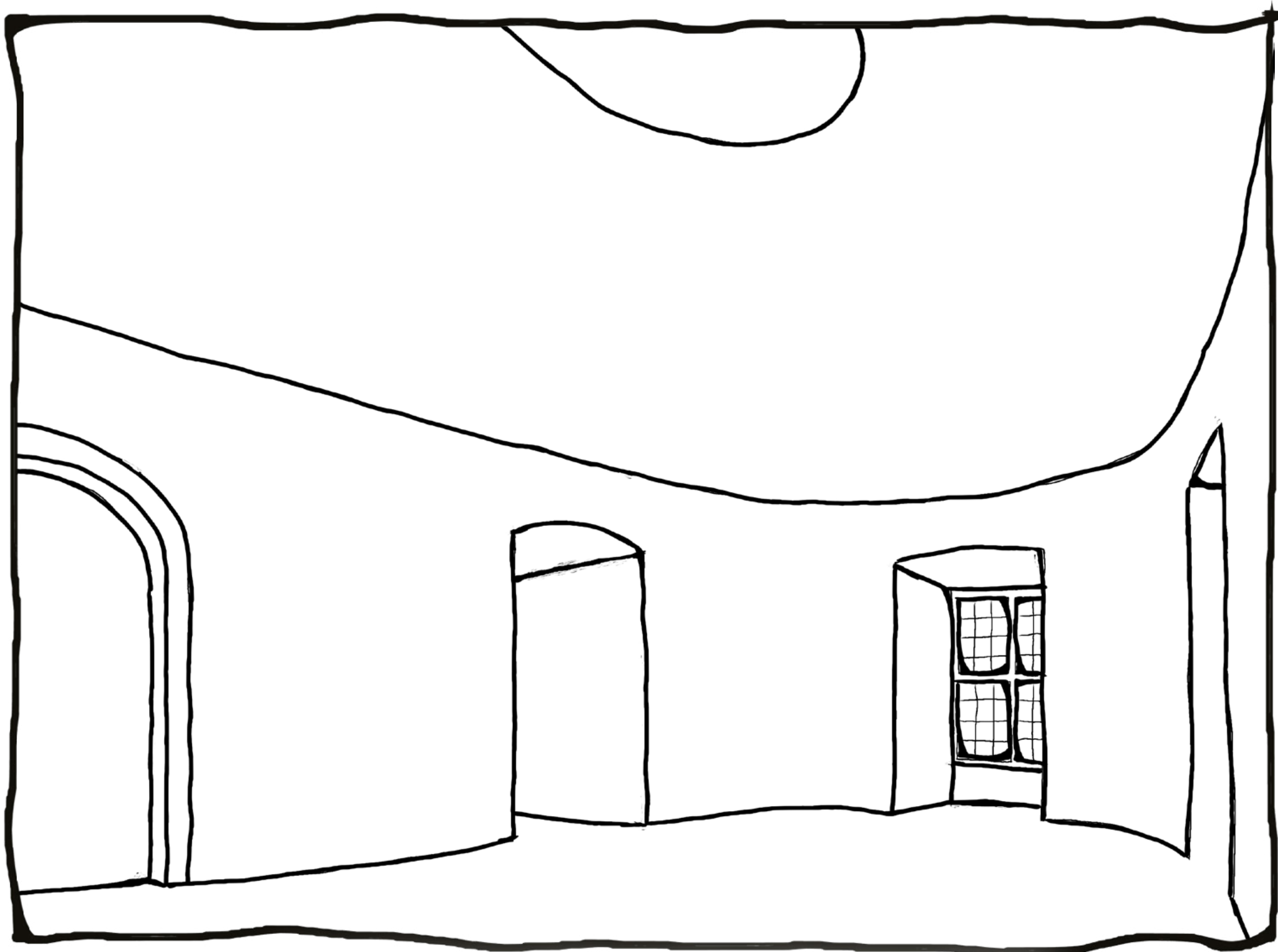

Sál předků

Jeden z největších a nejstarších sálů na mikulovském zámku byl vybudován na počátku 17. století kardinálem Františkem Dietrichsteinem (1570-1636) na místě někdejší gotické obytné věže. Sál byl zdoben bohatou nástěnnou malbou, na které byli v samostatných kartuších vyobrazeni významní kardinálovi předci a příbuzní. Chloubou sálu byl výklenek s vynikající pozdně renesanční štukaturou. V polovině 19. století byla součástí sálu i mramorová socha knížete Františka Josefa

Dietrichsteina (1767-1854) od významného pražského umělce Emanuela Maxe.

Požár na konci druhé světové války někdejší výzdobu Sálu předků zcela zničil. Při obnově sálu bylo nemyslitelné, aby byla prostoru navrácena jeho dřívější podoba, a tak měla vzniknout moderní freska, která bude odrážet soudobou atmosféru v prostředí Mikulova i blízkém okolí. Jejím autorem je akademický malíř Rudolf Gajdoš, po němž je sál dnes pojmenován.

Před vámi je Sál předků, jedna z nejstarších prostor zámku. Jaké využití by tento sál měl ve vašich představách?

Zámek v Mikulově je jako bájný pták Fénix. Přestál několik ničivých požárů a z plamenů vždy znovu povstal. Doufejme, že požár před 75 lety byl tím posledním a nyní již bude zámek zářit pouze jako barokní skvost a centrum vědy, kultury a umění.

